

Referat møte NORA 1/2008

Onsdag 5. mars 2008

Tilstede:

Jan Erik Frantsvåg, UB Tromsø (prosjektleder)
Leif Longva, UB Tromsø
Ole Gunnar Evensen, UB Bergen
Leif Magne Iversland, UB Bergen
Ingrid Cutler, UB Bergen (referent)
Morten Erlandsen USIT Oslo
Stine-Marie Barsjø, UB Oslo
Sven Strøm, NTNU
Arild Skalmeraas, Høgskolen i Telemark
Jan Erik Kofoed, BIBSYS

Forfall

Svein Arne Brygfeld, Nasjonalbiblioteket
Jan Seland, ABM-utvikling/ NDB
Arthur N. Olsen, UB Agder
Marianne Moe, NTNU
Sissel Hafstad, Norges Handelshøgskole
Klaus Jøran Tollan, Høgskolen i Hedmark
Marit Strandås, Høgskolen i Bodø

Referent

Ingrid Cutler

Sak 1: Referat fra forrige møte 1. november 2007

Ingen merknader

Sak 2: Status for elektronisk publisering

HiT, Teora:

Teora ble lansert den 19. desember 2007.

Tekniske løsninger:

- Eksport av metadata til NORA fungerer.
- Arbeider med en tekstmal for masteroppgaver.
- Vurderer mulighet for elektronisk innlevering av masteroppgaver – avhenger av finansiering.

Innhold: Teora har arkivert en masteroppgave med lydfiler. Interessant for de andre IA. UB Bergen har brukt dette eksempelet for å markedsføre DSpace som et arkiv for lydfiler overfor prosjekt Griegakademiet og Makarere University Library.

UiB, BORA:

Tekniske løsninger:

- Obligatorisk innlevering av masteroppgaver gjennom Mi Side (Studentportalen) fra og med høsten 2007. Alle masteroppgaver arkiveres i UiB Eksamensarkiv (DSpace). Arbeider nå med en automatisk importfunksjon fra eksamensarkivet til BORA.
- Overføring fra Frida – vi venter på script fra Tromsø.
- Arbeider med oppdatering av samlingsstruktur.
- Overføring til BIBSYS – manuell registrering inntil automatisk løsning er på plass.
- DigitalUB – arkiv for annet materiale – under oppføring

Arbeidsressurser: BORA UiB har to personer som arbeider fulltid med BORA og andre oppgaver knyttet til digitalisering og Open Access. I tillegg har vi fra høsten 2007 en person som arbeider med BORA som en del av sin stilling.

Innhold:

- Masteroppgaver: Få velger tilgjengeliggjøring i BORA ved innlevering gjennom Mi Side fordi de må krysse av for dette før sensur. Arbeider med å endre på dette.
- God respons på avhandlinger, flere og flere svarer ja til tilgjengeliggjøring. Hver doktorand kontaktes via e-post. Det ligger mye arbeid i dette.
- Arbeider med å tilgjengeliggjøre artikler for enkelt forskere og forskergrupper.
- Få artikler leveres foreløpig inn via Frida.

Markedsføring:

- Ønske om å ta direkte kontakt med tilbud til fagmiljø – mangler arbeidsressurser
- Arbeider med PhD- kurs som skal tilbys av UB. Egen del om egenarkivering, Open Access-publiserings og klarering av opphavsrett.

UiO, DUO:

Arbeidsressurser: Har nå en 100 % stilling til arbeid med DUO (Stine-Marie Barsjø).

Tekniske løsninger: Har fått en ny plattform for studentinnlevering og søk - it-avdelingen

Innhold: Avhandlinger: Har begynt å sende brev til doktorander – god respons

Publiseringspolicy: Den 18. februar 2008 var egenarkivering i DUO oppe til diskusjon i forskningskomiteen. UiO har skrevet et Open Access-notat

Anbefalingene i dette notatet er:

- Forskere oppfordres til å egenarkivere postprint-versjoner av artikler.
- UB skal drive aktiv oppsøking overfor forskningsmiljø ved UiO
- UB har ansvar for avklaring av rettigheter
- 2010: Obligatorisk egenarkivering av artikler ved publisering.

BIBSYS Brage:

Arbeidet hos Brage institusjonene er på forberedende nivå. Mye arbeid tilknyttet opphavsrett og registrering.

Innhold: Fiskeridirektoratet, 1200 dokumenter.

Arbeider med å sikre kvalitet på metadata. BIBSYS Brage har utarbeidet en metadatamodell for dokumenttyper i arkivene.

UiT, Munin:

Tekniske løsninger:

- Innleveringsportal for masteroppgaver. Direktør UiT har vedtatt at alle fakulteter skal bruke innleveringsportalen. En del fakultet hadde allerede begynt å bruke denne portalen før vedtaket. Evalueringsmøter viser at studentene og fakultetene stort sett er godt fornøyd med systemet.
- Munin har kontakt med arkivet ved UiT for å opprette et eksamensarkiv for masteroppgaver.
- Arbeider også med en tilsvarende innleveringsportal for avhandlinger, men dette må vente til etter prosjektperioden (1. juli) – arbeid fremover for å få til gode rutiner på innlevering av avhandlinger.
- Artikler – arbeider med script for å kunne importere metadata fra Frida til DSpace. Testversjonen skal være klar cirka den 1. april 2008. Mulighet for import av både .pdf filer og metadata. Denne løsningen vil også kunne brukes av andre institusjonsarkiver som bruker DSpace.

Arbeidsressurser: UB tilført 90 % arbeidsstilling til drift av Munin. Dette fordeles på tre personer.

Avklaring rettigheter i forbindelse med publisering – bestemt at UB gjør dette.

Publiseringspolicy: Arbeider med et dokument til Universitetsstyret.

Pilotprosjekt: En portal for høsting av vitenskapelige dokumenter med tema Nordområdet. (NAROS). Høsting av IA ved hjelp av OAI-PMH. En sluttrapport fra pilotprosjektet skal være klar 1. juli 2008. Munin skal presentere dette prosjektet som poster på Open Repository konferansen i Southampton i april 2008.

NTNU, Academic Archive on-line (DiVA)

Tekniske løsninger: System med automatisk overføring av metadata og fulltekst til studentoppgaver fra lokale systemer til DIVA – gjelder foreløpig et institutt.

Publiseringspolicy: Dokument om dette kom i fjor høst.

Arbeidsressurser: Marianne Moe har sagt opp sin stilling.

Sak 3: Finansiering KD

NORA har fått 1, 5 millioner fra KD for 2007. Rapport til KD innen 1. april om hvordan midlene skal brukes. I søknaden til KD har NORA angitt et budsjett.

Vedtak: Levere rapport om bruk av midler slik det er foreslått i budsjettet.

Sak 4: Prosjektmidler:

I midlene fra KD inngår 350 000 kroner som skal brukes til støtte til prosjekter innenfor NORAs virkeområde.

Det er kommet inn fire søknader om midler fra NORA-medlemmene:

1. Arne Jakobsson ønsker at NORA gir en underskuddsgaranti på 70 000 til konferansen *2nd European Conference on Scientific Publishing in Biomedicine and Medicine* som han er hovedarrangør av.
2. UB Bergen søker om midler til etablering av en OA-publiserings-tjeneste. Søknaden har tidligere vært sendt til ABM-U. Søknadsbeløpet er på 372 300 kroner.
3. UB Tromsø søker om midler til å arrangere et seminar i Tromsø. UiT har etablert en referansegruppe for publisering – ønsker å fortsette med et årlig seminar (som arrangert i 2006 og 2007). Støtten skal brukes til reisekostnader og bevertning for utenlandske foredragsholdere. Søknadsbeløpet er 100 000 kroner.
4. UB Tromsø søker om 70 000 til å styrke sin deltakelse i Nordbib-prosjektet *"Aiding Scientific Journals Towards Open Access Publishing"*. Disse midlene var satt av til dette formålet i NORA sin ABM-U søknad fra 2007.

Vedtak:

1. Arne Jakobsson får en underskuddsgaranti på 70 000 til konferansen.
2. UB Bergen får 250 000 til etablering av en OA-publiserings-tjeneste under forutsetning av at disse midlene også brukes for å utvikle en støttetjeneste for andre institusjoner som er med i NORA-samarbeidet. Arbeidet ved UB Bergen skal være et utgangspunkt for en koordinering av OA-ressurser innenfor NORA og for en utvikling av fellessystemer/ felles løsninger for OA-publiserings-tjenester. Tanken er at NORA skal være et startpunkt og et samarbeidspunkt for denne utviklingen. På sikt kan en løsning være at BIBSYS overtar driften av OA-tidsskrift ved institusjonene. UB lager et forslag til disponering av midlene i 2008. Hvis midlene disponeres på en god måte vil det være mulig å sende ny søknad i 2009.
3. UB Tromsø får 50 000 kroner til støtte til seminar om Open Access.
4. Hvis Arne Jakobsson ikke bruker de 70 000 han har fått i underskuddsgaranti tilfaller disse midlene UB Tromsø sin deltakelse i Nordbib-prosjektet.

Sak 5: Søknad til KD om finansiering for 2009 og videre:

Orientering. NORA søker KD om 1,6 millioner for 2009 med spørsmål om videre finansiering. Hvis søknaden ikke får støtte kan et alternativ kan være å søke Forskningsrådet.

Sak 6: Status BIBSYS Brage

Jan Erik Kofoed informerer.

- Statusrapport skal være klar den 27. mars 2008.
- Har arbeidet med en harmonisering av dokumenttype mot NORA.
- Gjennomtester versjonene før lansering.
- Arbeider med integrering med ForschDok

- Arbeider med integrasjon med biblioteksystemet for alle IA. Metadata: Dublin Core og Marc 21.
- Kriterier på institusjonsnivå på hva som skal høstes.
- Venter på 1.5 oppgradering.

Sak 7: Status Open Access Window

Leif Longva informerer.

Arbeider nå med å klargjøre wiki for openaccess.no. Denne er snart ferdig. Flere kan få tilgang til å registrere informasjon og nyheter.

Sak 8: Formulere, beslutte og publisere policy for hvilke publiseringsarkiv og dokumenttyper som skal inkluderes i NORA

Innspill fra Leif Longva og Ingrid Cutler. Diskusjon om hvilke institusjoner og hvilke dokumenttyper som skal inkluderes i NORA.

1. Revisjon av dokumenttypeliste til NORA:
 - Studentoppgave – definisjon av denne dokumenttypen. Uklart bruk av dokumenttype "studentoppgave" vs. "bacheloroppgave". BIBSYS Brage bruker "Graduate Thesis" (norsk: Hovedoppgave) om oppgaver som inngår som en del av en høyere grad ved profesjonsutdanningen i Norge. Kan være forvirrende fordi det kan forveksles med den eldre dokumenttypen hovedfagsoppgave og fordi begrepet kan virke uklart internasjonalt.
 - Doktorgradsavhandling: I dag brukes dokumenttype "PhD thesis" – er "Doctoral thesis" er en mer dekkende betegnelse? Doctoral thesis er den dokumenttypen som brukes i DRIVER.
 - Artikkel: Er "Tidsskriftsartikkel" dekkende dokumenttype for alle typer artikler, f. eks. preprint og artikkel i antologi?
 - Utvidelse av antall dokumenttyper som høstes til NORA. Det vil etter hvert være aktuelt å arkivere flere type filer i IA, for eksempel film, forskningsdata og lydfiler. Det kan da være aktuelt at disse høstes som egne kategorier/dokumenttyper i NORA. BIBSYS Brage har tatt høyde for dette og har laget en utvidet liste over dokumenttyper. Ellers så kan dokumenttype "Andre" lett bli for omfattende.
 - Samkjøring av NORA dokumenttyper med de dokumenttypene som brukes i DRIVER. Det vil være aktuelt å høste IA i Norge fra DRIVER på sikt. Det vil derfor være hensiktsmessig i størst mulig grad å bruke samme dokumenttyper som brukes internasjonalt for å unngå mapping.
 - Dokumenttype for vitenskapelig ("Scientific") – en ny dokumenttype "dc type: scientific". Brukes som en kvalifikator ved enkelte dokumenttyper, og vil gjøre det lettere å skille mellom for eksempel en rapport som er vitenskapelig og en rapport som ikke er vitenskapelig. Formålet med en slik dokumenttype er å forenkle utvalget av dokumenter som skal høstes til NORA. NORAs styringsgruppe vil ha et ansvar for å sørge for en felles forståelse blant NORA institusjonene om bruken av denne kvalifikatoren. Denne kvalifikatoren vil gjøre det mulig å lage et presist

og praktisk håndterbart skille mellom hvilke dokumenter som skal høstes til NORA.

2. Mapping til NORA: Etter som antall arkiver som høstes av NORA vokser vil det kunne oppstå stadig nye behov for mapping mellom det lokale arkivenes dokumenttyper og NORAs dokumenttyper. For å unngå at NORA belastes med arbeid i forbindelse med slik mapping kan NORAs styringsgruppe vedta at NORA kun høster de dokumenter som har dokumenttyper i henhold til NORAs dokumenttypeliste.
3. Hvilke institusjoner skal delta som innholdsleverandører til NORA.
4. Hvilke dokumenttyper skal høstes til NORA.

Vedtak:

1. Revisjon av dokumenttyper:
 - Revisjon av dokumenttypeliste i NORA: Det er kun fattet et vedtak på bruk av dokumenttype "Scientific" (se nedenfor). En avgjørelse om videre definering av dokumenttyper i NORA vil komme på et senere tidspunkt. Det er bestemt at en arbeidsgruppe skal arbeide spesielt med dette fremover, og arbeidsgruppen vil komme med et forslag til revisjon av dokumenttyper til neste NORA-møte. Arbeidsgruppen består av Leif Longva, Ingrid Cutler og en representant fra BIBSYS Brage. Følgende punkter skal avgjøres av arbeidsgruppen: 1) Bestemme dokumenttyper for de dokumenttypene som i dag er uklare, og gjøre en klar forståelse for hvordan disse dokumenttypene skal brukes. Dette gjelder for eksempel for dokumenttypene studentarbeid, doktorgradsavhandling og tidsskriftsartikler:
 - Dokumenttype "dc:type = scientific" innføres som en kvalifikator ved enkelte dokumenttyper. Beskrivelse av de dokumenttypene som krever scientific anmerkning hvis de skal høstes til NORA vil finnes i NORAs standard for beskrivelse av dokumenttype. Det kan være aktuelt å bruke en annen betegnelse enn "scientific" – meningen er å merke alle dokumenter som skal høstes til NORA.
2. Mapping til NORA: NORA høster kun dokumenttyper i henhold til NORAs dokumenttypeliste.
3. Hvilke institusjoner som skal kunne delta som innholdsleverandører til NORA: NORA høster kun åpne institusjonelle vitenskapelige arkiver som produserer vitenskapelige dokumenter. NORAs styringsgruppe avgjør i hvert enkelt tilfelle om en institusjon kvalifiserer i henhold til dette kriteriet.
4. Hvilke dokumenttyper skal høstes til NORA: Den enkelte institusjon må selv sørge for at det kun er vitenskapelige dokumenter som gjøres tilgjengelig via NORA.

Oppsummering:

NORAs styringsgruppe har ansvar for utvelgelse av aktuelle institusjoner, samt å overvåke at formålet med NORA ivaretas. Institusjonene har ansvar for at det vitenskapelige kriteriet håndheves. NORAs styringsgruppe må også sørge for en

felles forståelse blant NORA-institusjonene om bruken av dokumenttype. En beskrivelse av bruk av dokumenttyper tilgjengeliggjøres på openaccess.no

Sak 9: Videreutvikling av NORA.

Følgende arbeid prioriteres fremover:

- Høsting av fulltekst
- Gjøre NORA OAI-PMH høstbar
- Overbygninger (her må det beskrives nærmere hva vi ønsker)
- Er det nødvendig med avgrensning på søk på arkiv i NORA? – kan bli uoversiktlig nå som antall arkiver øker betraktelig.

Sak 10: Dokumentformater

XML-format – bør lagres i tillegg til .pdf. Oppfordring til arkivene om at de bør begynne å lagre både .pdf- og Word-filer for hver innførsel.

Sak 11: Status Nordbib-prosjektene

Jan Erik Frantsvåg informerer om prosjektene.

- E-print archive for Nordic arts and humanities". Dette arkivet skal høste dokumenter i NORA innen aktuelle fagområder.
- Infrastructure and interoperability of Nordic Open Access". En undersøkelse av hvilke systemer som brukes er gjort. Målet er å arbeide for en harmonisering av metadatastandarder.
- Aiding Scientific Journals Towards Open Access Publishing. Jan Erik Frantsvåg leder arbeidsgruppen om "Business models". Dette arbeidet er satt på vent.

Sak 12: Informasjon om ScieCom: A Nordic-Baltic Forum for Scientific Communication

Jan Erik Frantsvåg informerer.

Inneholde artikler og nyheter fra OA-område i Norden og Baltikum. Trenger skriftlige bidrag.

Sak 13: Organisering av NORA

Spørsmål om NORA-eierskap og hvordan NORA skal organiseres fremover. Mer informasjon kommer senere.

Sak 14: Domene for NORA

NORA har per dag dato ikke et godt domenenavn (<http://www.ub.uio.no/nora/>). nora.no er opptatt, og det er ingen andre gode forslag. Kan det være en ide å legge NORA under openaccess.no domene? Komme tilbake til dette senere.

Sak 15: Orienteringer:

Ingen orienteringer.

Sak 16: Neste møte:

Forslag: Den 4-6 september 2008 i Oslo. NORA-møtet kan da kombineres med konferansen *2nd European Conference on Scientific Publishing in Biomedicine and Medicine*. Det er mulig at dette blir for tidlig. Kommer tilbake til tidspunkt senere.

Sak 17: Eventuelt:

Ingen saker tatt opp under eventuelt.

25.mars 2008/ Ingrid Cutler